

N
O
U
S
U
K
K
A
I
T
A

L. Onerva

NTAMO

NOUSUKKAITA

L. Onerva
NOUSUKKAITA

Luonnekuvia

NTAMO
Helsinki
2 0 2 4

UUSINTAPAINOS ORIGINAALISTA:

Weilin, Helsinki 1911.

ISBN 978-952-215-934-2

ULKOASU & TAITTO

Göran de Kopior

KANNEN KUVA

Anonyymi, *Ryhmäkuva 1910-luvulta* (Helsingin kaupunginmuseo)

VALMISTAJA

BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

NTAMO

Helsinki 2024

www.ntamo.net

PENTTI KORJUS

Ovikello soi kiivaasti monta kertaa.

Pentti Korjus kuunteli sitä kiusaantuneesti. Hän katsahti kelloon ja painautui takaisin vuoteelleen. Oli jo puolipäivän aika ja Pentti oli maannut valveilla aikaisesta aamusta alkaen. Ei tehnyt mieli nousta, ei voinut nukkua. Hän ajatteli, ajatteli päänsä ympäri lukemattomaan kertaan, mutta ei keksinyt mitään pelastuksen mahdollisuutta. Hänen avuttomat aivonsa kehräsivät epätoivon vimmallalla, mutta turhaan: järki jätti hänet pulaan, tiet olivat ummessa joka suuntaan, elämä kaikkialla vastassa kuin korkea vankimuuri. Nyt oli hän siis vihdoinkin tullut rajalle, jollaista hän ei koskaan äärettömässä rajattomuuden kaipuudessaan ollut tunnustanut itselleen olevaksi, nyt oli hän voitettu. Maailma oli äkkiä käynyt niin ahtaaksi, ettei siinä enää ollut tilaa hänelle.

Pentti Korjus ummisti silmänsä koettaen olla ajattelematta mitään. Paras oli lepuuttaa hermojaan. Saattoihan vielä joku onnellinen sattuma tulla avuksi. Täytyi tyyntyä. Mutta mielikuvat eivät antaneet rauhaa. Monenlaiset näyt läikehtivät hänen silmänsä pimeässä sisäkalvossa, ne vaeltelivat värillisinä sekuntinopeina varjo-leikkeinä ohitse, ne toivat hänen eteensä kauan sitten kalvenneita muistoja, herättivät eloon lapsuuden-aikaisia tapahtumia, ammoin nurmen alle nukahtaneita vainajia. Kaikki hänen elämänsä kirjavat vaiheet vuorottelivat hänen mielessään milloin valuen aivojen läpi pitkänä yhtämittäisena virtana, milloin irrallisina, syttyen ja sammuen, liittyen ja särkyen hämäräin, käsittämättömien lakien mukaan, unen ja todellisuuden rajamailla.

Taas soi kello. Tällä kertaa harvaan, vakavasti, juhlallisesti.

Pentti hypähti istualleen. Tuskan hiki kihoili hänen otsaltaan. Ihmiset olivat aivan hulluja tänään! Kuka mahtoi se taaskin olla ja mitä tahtoa? Kenties joku, jonka nimi oli tänä päivänä lankeavissa vekseleissä! Mitä vielä! Huomiseen säästyi skandaali joka tapauksessa. Ja kaikki saattoi muuttua vielä. Tässä mielentilassa hänen ainakin oli mahdoton avata, se olisi ollut oman

itsensä kavaltamista, oman itsensä kavaltajaksi tunnustamista. Ei ennenkuin viimeisellä hetkellä! Ei koskaan voinut toki liiaksi viivyttää omaa peri-katoaan. Hyvä jumala, eikö siis todellakaan ollut enää mitään tietä ulos tästä umpikujasta!

Hermostuneesti alkoi Pentti kävellä edestakaisin huoneessaan ja koko hänen ruumiinsa vapisi niin-kuin vilutaudissa. Vihdoin hän raukeana vaipui tuolille kirjoituspöytänsä ääreen ja vaistomaisesti tarttui hän vapisevin sormin levällään olevaan osotekalenteriin.

Nimiä, nimiä, nimiä!

Ne tanssivat hänen edessään älyttömästi, armottoman pilkallisesti, tutut ja tuntemattomat. Apua ei tullut sieltä, selaileminen oli turhaa, sen tiesi Pentti vallan hyvin. Sillä siinä hillittömässä kiihotustilassa, missä hän viime päivät oli elänyt, oli hän jo yrittänyt kaikkia mahdollisia ja mahdottomia keinoja, sellaisiakin, jotka olivat lähellä rikoslakia. Hän oli käynyt päässään läpi kaikki keinottelut, huijaukset, onnenpotkaukset, hän oli pantannut toisen omaa, verottanut vilpillisesti virallisia rahastoja, lainannut naisilta... Pitemmälle hän ei voinut mennä. Hänen voimansa ja kykynsä olivat tässä suhteessa tyystin loppuun kulutetut.

Huomenna siis tapahtui tuo lopullinen kumoonpurjehdus. Jo kauan oli hän sen tuntenut tulevaksi, aikoja sitten lukenut sen elämänsä ennustähdistä. Tapahtui vain se, minkä täytyi tapahtua, jota ei voinut estää. Turhaan pinnisti hän vastaan. Ääretön hervottomuus tuntui lamauttavan hänen aivojaan. Ne toimivat kuin horroksissa, epäyksilöllisellä välinpitämättömyydellä.

Huomenna siis... 14 000 markkaa... Siirtyivät pois joiltakin... Mitä se liikkutti häntä! Ne joutuivat sen sijaan joillekin toisille... Kenelle, se oli yhdentekevää, kun ne kuitenkin eivät enää koskaan voineet joutua hänelle... Hänen elämänsä oli lopussa... Mutta ne olivat kaikki kerran sentään kulkeneet hänen käsiensä kautta, hän oli sentään elänyt, elänyt 14 000:n markan edestä, ostanut nuorella ijällään elämää 14 000:lla markalla! Kuinka moni sai sitäkään! Oikeastaan hänen siis tuli pitää itseään onnellisena...

”Kaikki loppuu aikanaan”, mutisi Pentti puoli-ääneen ja naurahti samassa omalle äänelleen, joka toimi ikäänkuin itsetiedottomasti, ilman isäntää. Mistä tulikin tuo vanha virrensäe hänen huulilleen?

Pentti istahti vuoteensa laidalle ja hänen katseensa harhaili hajamielisesti pitkin lattiaa.

” Hän tunsi olevansa niin yksin, niin onneton ja olematon, niin tuiki personaton ja tahdoton ja juuristaan irti temmattu.

NOUSUKKAITA (1911) OLI
L. ONERVAN TOINEN
NOVELLIKOKOELMA.

NTAMO 2024

ISBN 978-951-215-934-2